

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **G., a. s.**, so sídlom B., B., IČO: X., zastúpenému JUDr. D.S., advokátom so sídlom Š., B. proti žalovanému **Ing. P.K.**, nar. X., bytom M., M., zastúpenému JUDr. M.B., právne služby, s. r. o., so sídlom Č., M., IČO: X., **o zaplatenie 20 932,23 eur s príslušenstvom**, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 13Cob/254/2011-124 zo dňa 9. februára 2012, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 13Cob/254/2011-124 zo dňa 9. februára 2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Martin, č. k. 18Cb/93/2010-92 zo dňa 6. apríla 2011 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Žalobou doručenou Okresnému súdu Martin dňa 24.11.2009 sa žalobca domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 20 932,23 eur, úrok z omeškania vo výške 15 % p. a. zo sumy 20 932,23 eur za obdobie odo dňa 11.01.2006 do zaplatenia a nahradiť trovy konania, pozostávajúce zo súdneho poplatku vo výške 1 255,50 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 897,48 eur. Okresný súd Martin návrhu žalobcu vyhovel a dňa 10.05.2010 vydal platobný rozkaz pod č. k. 18Rob/528/2009-21, proti ktorému žalovaný podal odpor. Následne bola vec prevedená do registra Cb a zapísaná pod spisovou značkou 18Cb/93/2010. Na pojednávaní dňa 06.04.2011, ktoré sa konalo v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, bol vyhlásený rozsudok, ktorým súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov

konania. Proti tomuto rozsudku Okresného súdu Martin, č. k. 18Cb/93/2010-92 zo dňa 06.04.2011 podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací vec prejednal podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 13Cob/254/2011-124 zo dňa 09.02.2012 podal žalobca dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd oba rozsudky (prvostupňový aj odvolací) zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Svoje dovolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Odvolaciemu súdu vytýkal najmä nedostatočné odôvodnenie, na základe akého právneho posúdenia mali byť na daný skutkový stav použité iba ustanovenia Občianskeho zákonníka, keď už zákonodarca predpokladal, že na spotrebiteľské zmluvy je možné použiť aj Obchodný zákonník. Vyjadril názor, že zákonné ustanovenie Obchodného zákonníka ohľadom všeobecnej premlčacej doby nie je možné považovať za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, keďže toto ustanovenie nespôsobuje nerovnováhu v zmluvnom postavení oboch strán, ale im dáva rovnaké zbrane a možnosti na uplatnenie svojich nárokov. Podľa dovolateľa nie je možné neprijateľnú podmienku vnímať podľa toho, aký prospech či najmenšiu majetkovú ujmu bude mať z toho spotrebiteľ, ale je potrebné sledovať, aký dopad pre budúce právne vzťahy bude mať označenie ustanovenia v spotrebiteľských zmluvách za neprijateľnú podmienku. Odvolací súd teda nemal nepodložené a bezmyšlienkovite posudzovať všetky ustanovenia spotrebiteľských zmlúv podľa Občianskeho zákonníka, ale mal rozhodnúť o ich prospechu pre spotrebiteľa. Podľa dovolateľa je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súdy rozhodujú tak, aby spotrebiteľ v danom súdnom spore zaplatil čo najmenej, bez ďalšieho uváženia dlhodobého prospechu rozhodnutia pre spotrebiteľa. Ustanovenia Občianskeho zákonníka totiž nemusia byť za každých okolností pre spotrebiteľa výhodnejšie ako ustanovenia Obchodného zákonníka. Ďalej dovolateľ namietal tiež porušenie svojich procesných práv, ku ktorému malo dôjsť tým, že žalovaný na pojednávaní pred súdom prvého stupňa, ktorého sa žalobca ani jeho právny zástupca nezúčastnili, použil nové argumentačné dôvody na podporu svojich práv a súd napriek tomu vyhlásil rozsudok. Podľa dovolateľa mu tým bola odňatá možnosť vyjadriť sa k novo-uvedeným skutočnostiam.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr to, či sa ním napáda rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom, preto dovolací súd skúmal otázku prípustnosti dovolania najskôr z hľadiska § 238 O. s. p., ktorý v odsekoch 1 až 3 taxatívnym spôsobom vymedzuje, ktoré rozsudky odvolacieho súdu je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Podľa § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku, je prípustné:

- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (ods. 1),
- proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ods. 2),
- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (ods. 3).

Podľa § 241 ods. 2 O. s. p., dovolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Z uvedeného je zrejmé, že z ustanovenia § 238 O. s. p. prípustnosť dovolania v predmetnej veci nemožno vyvodiť. Dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu je prípustné len v dvoch prípadoch. V prvom prípade vtedy, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. To znamená, že výroková časť rozsudku odvolacieho súdu musí obsahovať výrok súdu o tom, že proti svojmu rozhodnutiu pripúšťa dovolanie. V druhom prípade je dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu prípustné vtedy, ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým tento vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. Ide o prípady, keď súd prvého stupňa vo výroku rozsudku, ktorým rozhodol spor zo spotrebiteľských zmlúv, vyslovil, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná (§ 153 ods. 3 O. s. p.), ako aj prípady podľa § 153 ods. 4 O. s. p., keď súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky a z tohto dôvodu dodávateľovi nepriznal plnenie, alebo mu na základe takejto podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu, alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, za predpokladu, že súd túto zmluvnú podmienku výslovne uvedie vo výroku svojho rozhodnutia. V prejednávannej veci súd prvého stupňa síce rozhodoval spor zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom dojednanie účastníkov zmluvného vzťahu podľa všeobecných obchodných podmienok finančného leasingu, podľa ktorého sa zmluva uzatvára podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka ako zmluva nepomenovaná v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, posúdil v zmysle § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako dojednanie, ktoré je v neprospech spotrebiteľa, avšak vo výroku rozsudku, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol, neuviedol, že tak rozhodol z dôvodu konkrétnej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Výroková časť prvostupňového rozsudku je záväzná aj pre odvolací súd, preto bez výslovného uvedenia neprijateľnej zmluvnej podmienky vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa nemôže odvolací súd konštatovať prípustnosť dovolania v prejednávannej veci v zmysle § 238 ods. 3 O. s. p. (druhá časť vety) v spojení s § 153 ods. 4 O. s. p.

Neprípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu bráni tomu, aby taký rozsudok mohol byť predmetom prieskumu odvolacieho súdu z hľadiska existencie dovolacích dôvodov uvedených v § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. Dovolací súd teda nie je oprávnený skúmať, aj keby sa toho dovolateľ výslovne dožadoval, či odvolací súd posúdil

prejednávanej veci po právnej stránke správne alebo či v konaní nedošlo k inej vade (odlišnej od vád taxatívne uvedených v § 237 O. s. p.), ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Inak povedané, nie je oprávnený zaoberať sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia, ale môže skúmať iba procesný postup nižších súdov a aj to len z hľadiska toho, či konanie pred týmito súdmi netrpí niektorou z vád uvedených v § 237 O. s. p. (tzv. dôvody zmätočnosti). V zmysle tohto ustanovenia je totiž dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak: a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Na tieto vady, ktoré v podstate zodpovedajú absencii niektorej z podmienok konania (procesných podmienok, len za splnenia ktorých môže súd konať vo veci), prihliada dovolací súd z úradnej povinnosti, to znamená aj vtedy, keď neboli dovolateľom výslovne namietané, čo je záver, ktorý možno vyvodiť z druhej vety § 242 ods. 1 O. s. p. Výskyt niektorej z týchto vád v konaní pred odvolacím súdom je vždy dôvodom na to, aby súd rozhodujúci o dovolaní napadnuté rozhodnutie podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zrušil, a to prípadne spolu s rozhodnutím súdu prvého stupňa (§ 243b ods. 3 O. s. p.), ak sa preukáže, že aj jeho rozhodnutie (resp. konanie, ktoré mu predchádzalo) trpí niektorou z vád podľa § 237 O. s. p.

Vychádzajúc z uvedeného, preskúmal dovolací súd postup Krajského súdu v Žiline v konaní, sp. zn. 13Cob/254/2011, ako aj postup Okresného súdu Martin v konaní, sp. zn. 18Cb/93/2010 a skutočne zistil vady konania, ktoré je možné subsumovať pod dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., podľa ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa postupom súdu účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhajenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolaateľ výslovne namietal porušenie svojho procesného práva vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré predniesol žalovaný na pojednávaní pred súdom prvého stupňa, na ktorom sa žalobca ani jeho právny zástupca nezúčastnili. S týmto názorom sa dovolací súd nestotožnil. Zo zápisnice o pojednávaní pred Okresným súdom Martin, konanom dňa 06.04.2011, vyplýva, že súd prvého stupňa pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu preto, že právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčasť aj neúčasť žalobcu na tomto pojednávaní a žiadal, aby súd pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti. Ide o situáciu predpokladanú ustanovením § 101 ods. 2 O. s. p. (v zápisnici sa nesprávne uvádza § 131 ods. 1 O. s. p.), podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takeého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Na to, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka konania je teda potrebné, aby sa účastník nedostavil na pojednávanie, na ktoré bol riadne predvolaný a buď nepožiadal o odročenie pojednávania alebo svoju žiadosť o odročenie pojednávania neodôvodnil „dôležitým dôvodom“, ktorého existenciu je zároveň povinný preukázať. V prejednávaní veci žalobca nielen že nežiadal pojednávanie odročiť, ale dokonca súhlasil s tým, aby súd za istých podmienok vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Vyplýva to z podania právneho zástupcu žalobcu na č. I. 73 spisu, označeného ako „Špecifikácia žalovanej sumy a ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní nariadenom na deň 06.04.2011“, ktoré bolo súdu doručené dňa 03.04.2011 a v ktorom sa výslovne uvádza: „Máme za to, že oprávnenosť nami uplatňovaného nároku žalobca dostatočne preukázal predloženými dôkazmi a nepovažujeme našu účasť za nevyhnutnú pre rozhodnutie v konaní. Našou osobnou účasťou na pojednávaní by sa trovy súdneho konania navýšili o cca 236,04 eur, preto si dovoľujeme požiadať Okresný súd Martin, aby v súlade s princípom hospodárnosti konania ospravedlnil našu neúčasť na pojednávaní nariadenom na deň 6.4.2011 o 12:30 hod. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v žalobe s návrhom na vydanie platobného rozkazu si zdvorilo dovoľujeme požiadať Okresný súd Martin, aby rozhodol vo veci aj bez našej prítomnosti, a to v zmysle žaloby a našich vyjadrení. Zároveň Vás žiadame o zaslanie zápisnice z pojednávania na e-mailovú adresu [M](#). V prípade, ak súd bude mať dôvodné a závažné pochybnosti o zhodných, právne významných skutkových tvrdeniach strán, resp. o tvrdeniach žalobcu nerozporovaných žalovaným, žiadame súd, aby nevydával uznesenie o vyhlásení dokazovania za skončené, ale pojednávanie odročil a zaslal žalobcovi vyjadrenie súdu o sporných skutočnostiach v zmysle ust. § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku za účelom predloženia dodatočných dôkazov

preukazujúcich tvrdenia žalobcu.“ Nakoľko teda neboli splnené predpoklady pre odročenie pojednávania vytyčeného na deň 06.04.2011, bol súd prvého stupňa v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. oprávnený vec prejednať v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Právny zástupca žalovaného vo svojom prednese na pojednávaní konanom dňa 06.04.2011 predovšetkým argumentačne rozvinul námietku premlčania uplatneného nároku, ktorú žalovaný prvýkrát vzniesol už v rámci odporu proti platobnému rozkazu. Tento odpor, spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nemu, bol žalobcovi doručený prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 26.07.2010. Čiže skutočnosť, že žalovaný namieta premlčanie, bola žalobcovi známa dávno pred pojednávaním konaným dňa 06.04.2011. Žalobca sa k odporu žalovaného a ním vznesenej námietke premlčania vyjadril písomným podaním, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené dňa 24.02.2011. Pre prípad, že súd neuzná námietku premlčania, právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 06.04.2011 spochybnil výšku uplatneného nároku, namietal premlčanie dlžných splátok do 30.10.2005 a žiadal, aby súd využil svoje moderačné oprávnenie a neprimerane vysokú zmluvnú pokutu znížil. Nakoľko však súd prvého stupňa uznal námietku premlčania uplatneného nároku v celom rozsahu za dôvodnú, nebolo potrebné zisťovať stanovisko žalobcu k týmto tvrdeniam žalovaného. Pokiaľ teda súd prvého stupňa za tejto procesnej situácie vec prejednal a rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, konal tak v súlade so zákonom (§ 101 ods. 2 O. s. p.) a týmto svojim postupom neodňal žalobcovi ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom.

Odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom videl dovolací súd v tom, že súd prvého stupňa nepostupoval v zmysle § 153 ods. 4 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu, alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia. V porovnaní s predchádzajúcim odsekom 3 citovaného ustanovenia, podľa ktorého súd **môže** v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná, z formulácie odseku 4 vyplýva priamo **povinnosť** súdu, rozhodujúceho spor zo spotrebiteľskej zmluvy, v prípade, že určitú zmluvnú podmienku (uvádzanú v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach) posúdi

ako neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, pričom na základe takéhoto posúdenia dodávateľovi neprizná plnenie, alebo mu uloží povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, alebo nahradiť škodu, alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, vo výroku svojho meritórneho rozhodnutia túto zmluvnú podmienku výslovne uviesť (odcítovať jej presné znenie), a to bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ v predmetnom spore domáhal takého určenia. Podľa názoru dovolacieho súdu sa súd prvého stupňa týmto ustanovením dôsledne neriadil, čím žalobcovi odňal možnosť pre prípad, že odvolací súd potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa (zamietajúci žalobu), napadnúť také rozhodnutie dovolaním a domáhať sa toho, aby dovolací súd preskúmal správnosť právneho posúdenia danej veci súdmi nižšieho stupňa. Význam, ktorý zákonodarca pripisoval takejto povinnosti súdu (ktorý v prvom stupni rozhoduje spor zo spotrebiteľskej zmluvy), možno zistiť z dôvodovej správy k zákonu č. 575/2009 Z. z., ktorým sa o. i. novelizovali vyššie citované ustanovenia § 153 a § 238 Občianskeho súdneho poriadku s účinnosťou od 01.03.2010. Uvádza sa v nej: *„V aplikačnej praxi možno bežne zmonitorovať prípady, kedy napriek zamietnutiu žaloby dodávateľa o plnenie z neprijateľnej podmienky, tento ďalej používa rovnakú neprijateľnú podmienku vo formulárových zmluvách a uplatňuje voči ostatným spotrebiteľom plnenie z takejto podmienky na súde. Navrhovaná právna úprava má zamedziť sústavnému používaniu nekalej podmienky (čl. I bod 3). Z dôvodu právnej istoty dodávateľov bolo nevyhnutné im umožniť prístup k dovolaciemu súdu aj v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa. Rozhodnutie podľa § 153 ods. 4 bude mať totiž širší dopad než len na vzťahy medzi účastníkmi konania (porovnaj dôvodovú správu k článku I). Dodávateľ tak bude mať možnosť obhájiť svoju zmluvnú podmienku až pred Najvyšším súdom a počas dovolacieho konania má tiež možnosť využiť inštitút odkladu vykonateľnosti.“* Spomínaný prístup k dovolaciemu súdu musí v zmysle § 153 ods. 4 O. s. p. dodávateľovi zabezpečiť súd prvého stupňa tým, že vo výroku svojho rozsudku výslovne uvedie zmluvnú podmienku používanú dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach, ktorú posúdil ako neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky. Z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu vyplýva, že tento považoval za preukázané, že zmluva medzi účastníkmi má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. OZ účinného v čase uzatvorenia zmluvy, s tým, že žalobca uzatvoril túto zmluvu ako dodávateľ v zmysle § 52 ods. 2 OZ a žalovaný bol pri uzatváraní zmluvy spotrebiteľom v zmysle § 52 ods. 3 OZ. V súvislosti s dojednaním účastníkov zmluvného vzťahu v rámci všeobecných obchodných podmienok leasingovej zmluvy, podľa ktorého sa zmluva uzatvára podľa § 262 ods. 1 OBZ, poukázal súd na to, že podľa § 53 ods. 1 OZ nesmú spotrebiteľské zmluvy

obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ako aj na ustanovenie § 53 ods. 4 OZ, podľa ktorého sú neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách neplatné a ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, podľa ktorého sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchýliť od tohto zákona (OZ) v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené, potom súd námietku premlčania vznesenú žalovaným posudzoval podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, s poukazom na to, že pri aplikácii právnej úpravy premlčania podľa Obchodného zákonníka by podmienky spotrebiteľskej zmluvy ohľadom premlčania boli v neprospech spotrebiteľa. Z uvedeného je zrejmé, že dojednanie o voľbe Obchodného zákonníka podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, tvoriace súčasť všeobecných obchodných podmienkach dodávateľa k zmluve o finančnom leasingu, posúdil súd prvého stupňa ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle 53 OZ, a teda v tejto časti považoval zmluvu za absolútne neplatnú. Otázku premlčania uplatneného nároku potom posudzoval v zmysle § 101 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ktorej úpravy je všeobecná premlčacia doba 3 roky, zatiaľ čo podľa Obchodného zákonníka by bola 4-ročná. Podľa názoru dovolacieho súdu teda existuje príčinná súvislosť medzi rozhodnutím súdu prvého stupňa o nepriznaní plnenia dodávateľovi (v podobe výroku zamietajúceho žalobu) a právnym posúdením dohody o voľbe Obchodného zákonníka podľa všeobecných obchodných podmienok ako neplatnej zmluvnej podmienky. Preto mal súd prvého stupňa v súlade s § 153 ods. 4 O. s. p. vo výroku svojho rozsudku uviesť znenie neplatnej zmluvnej podmienky, pre ktorú žalobu zamietol (nepriznal dodávateľovi žalované plnenie). Nakoľko tak neurobil, odňal žalobcovi možnosť dosiahnuť preskúmanie tejto zmluvnej podmienky v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako súdom dovolacím. Podľa názoru dovolacieho súdu ide o nesprávny procesný postup, ktorý zakladal dôvod pre zrušenie prvostupňového rozsudku už v konaní pred odvolacím súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.). Keďže odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa nezrušil, aj jeho konanie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil nielen dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline (§ 243b ods. 1 O. s. p.), ale aj rozsudok Okresného súdu Martin (§ 243b ods. 3 O. s. p.) a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V novom konaní bude úlohou prvostupňového súdu predovšetkým sa vysporiadať s výhradami žalobcu voči posúdeniu dohody o voľbe Obchodného zákonníka ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách a znova vo veci

rozhodnúť s tým, že pokiaľ opätovne dospeje k záveru, že žalobcovi nemožno z dôvodu takejto zmluvnej podmienky priznať žalované plnenie, je povinný dôsledne aplikovať ustanovenie § 153 ods. 4 O. s. p. Svoje rozhodnutie je potom tiež povinný riadne odôvodniť v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania (posledná veta § 243d ods. 1 O. s. p.).

Dovolací senát rozhodol v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2012

JUDr. Štefan Šatka, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová